

**LETOŠNJI
ZADNJI
DJILEJŠ
PRESEDSTVA
STR. 4**

**GLAŽ
PALINKE
STR. 6**

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 22. novembra 2007 ☀ Leto XVII, št. 47

Od 21. decembra de velau schengenski sistem

SVOBAUDNO OD IBERSKEGA POLOTOKA DO BALTIKA

Prejšnji torek (13. novembra) je v Evropski parlament vogrski poslanec József Szájer no-tra neso en falat železne zavesse, tistoga drauta, steri je pred letom 1990 bijo vöpotegnjeni na granicaj. Pravo je, ka je tau draut, steri je djemau svobodo lidam, steri so živel pri granici. Tak njemi tö, ka je živo v varaši Sopron. Zadnje od stanke nesvobodnoga žitka odpravi schengenski sistem, steri bo omogaučo svobodno gibanje lidi od Iberskoga polotoka do Baltika. »*Të falat drauta naj nas spomina na tau, ka smo v paupreteklости bili brezi svobode, naj nas opominja na tau, ka si ne püstimo vzeti svobode,*« je končo svoj guñč József Szájer. K schengenskomu območji – ka pomeni, ka na notranji granicaj Evropske unije nede nikše kontrole – de od 21. decembra vcujslišalo devet nauvi rosagov: *Polska, Estonija, Litva, Latvija, Češka, Slovenija, Madžaska, Slovaška pa Malta.*

Če bi ešče pred dvajstimi lejta-mi nekaj pravo, ka za božič leta 2007 tau dobimo za dar, ka mo leko brezi toga, ka bi nas stavlali, gderkoli šli prejk granice tak v Slovenijo ka v Avstrijo, bi se ma največ lidi (sploj pa starejši) smedjalo. Naše stare matere pa dejeki se ešče spaumnijo, kak so mogli lidgé ojt granico pucat, grmaudje pa drejva

sejkat. Generacija našij mam ešče vej, ka gda se je začnilo mračiti, so mogli tisti, steri so meli svoje njive ali šonžete v mejnom pasi (határsáv), delo tak njati pa če je stau vragauv letelo z neba. Steri smo kau-lek štirideset lejt stari, ešče mogauče mamu sranjeni tisti engedél, steroga so nas sodacke-graničarge prosili, če smo se pelali na Gorenji Senik ali na Verico. Kakšen velki dosežek je bijo, gda smo dobili maloobmejne prepustnice (kishatárforgalmi) s Slovenijo (te ešče Jugoslavijo) pa smo leko na leto dvanajstkrat šli prejk meje, nej ka bi nam trbelo poseba prositi dovolje-

nje. Ka o rednom potnom listi, steroga si daubo za pet lejt pa je velau za cejli svejt, sploj ne gučimo. O meji takše ali ovakše zgodbe vsikši ma v spomini. Gda smo ešče mlajši bili, se je vno-či večkrat vidlo pa čulo, ka na granici, tam gde je draut bijo potegnjeni, raketlinge letijo gor prauti nebi. Te so lidgé na tima šugtivali, sto baug je že pa odskočo iz vesi, sto je na črno prejk granice išo. Če na drugi den nikoga nej falilo iz vesi, smo vedli, ka so samo kakšne srne ali hérši (jelen) zmršili »rendszer«. Pa dajte valati, ka smo njim privauš-čili, ka so nej spali tisto nauč.

Nej sodakom, steri so redno slüžili soldačijo, liki njinim prejdijim... Drugi majo o téj sodakov dobre spomine tö. Vej pa po naši vasaj v šestdeseti-sedemdeseti lejtaj ešče neje bilau telefona, samo v kasarnaj. Če se je kakoli zgodilo, če je trbelo pozvati doktora ali rešilca, je vsikši v laktanjo leto, pa oni so pomagali... Največ skunz, sterij se je nišče nej sramüvo pa ji je nej skrivo, je na meji med Senikom pa Martinjom teklo vendrik 15. augustuša 1990. leta. Po skurok petdeset lejtaj se je te za en den leko oprla ta granica, stera je tak dugo laučila žlato od žlate, pajdaše od pajdaše,

Slovence od Slovincov. Največ lidi se je na tej meji zbralo 21. augustuša 1992. leta, gda se je končno odpro mejni prehod. Kak je tau tistoga ipa napisala Silva Eöry, telko visiki politikov nagnauk sta ešče Porabje pa Goričko nigdar nej vidla, kak na te den. Bila sta tü državna predsednika Kučan pa Göncz, zunanja ministra Rupel pa Jeszenszky, ka o menjkši sploj ne gučimo. Dapa največši svetek je tau dunk bijo za »male« lidi na obejdvaj strani meje, steri so skauz v zgodovini najbolje trpeli zavolo toga, ka je granica razlaučila tisto, ka je vküper valaun.

Ranč kak 28. marciuša 2002. leta, gda se je odpro ešče mejni prehod Verica-Čepinci.

Tau pa, ka gda so dopistili, ka leko prejk meje demo brezi potnoga lista, samo s pravico, smo si ranč več nej zapaum-nili. Gnauk smo pa samo tau vpamet vzeli, ka se na granici nej trbej dvakrat staviti, samo gnauk pa je kontrola te tö bole formalna.

Od 21. decembra mo se tak pelali prejk granice, stera de več samo na mapaj namalana, kak gda se pelamo v sausedno ves.

Božič nam prinese lejpo darilo, dapa če ščemo pravični biti, smo si ga zaslüžili, najbolje tisti, steri so več kak 40 lejt živel v senci železne zavesse.

Marijana Sukič

PANONSKI PROSTOR IN LJUDJE OB DVEH TROMEJAH

Na pobudo Ustanove dr. Šiftarjeve fundacije in v organizaciji Slovenske akademije znanosti in umetnosti ter Inštituta za narodnostna vprašanja, (organizatorica dr. Vera Klopčič) so v Murski Soboti dva oziroma tri dni razpravljali o temi Panonski prostor in ljudje ob dveh tromejeh. Uvodni del simpozija je vodil akademik dr. Jože Pirjevec iz Trsta, sicer predsednik odbora za manjšine pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti. Udeleženci znanstvenega posvetovanja so bili iz Avstrije, Madžarske, Italije in Slovenije, ni pa bila zastopana Hrvaška, kot je bilo predvideno že lani, ko so pripravili enodnevno razpravo o panonskem prostoru in mejah.

Udeleženci simpozija so obiskali tudi Dobrovnik, kjer so se na preprost in zato toliko bolj učinkovit način seznanili z življenjem madžarske narodnosti v največji dvojezični vasi na Slovenskem, za zaključek pa

jih je pot vodila na sedež krajskega parka v gradu pri Gradu na Goričkem, vmes pa so se ustavili v Strukovcih, rojstnem kraju najvidnejšega prekmurskega protestantskega pisca Štefana Kuzmiča, in na Dolnjih Slavečih, rojstnem kraju prvega prekmurskega katoliškega pisca Mikloša Kuzmiča.

Akademik Jože Pirjevec je poudaril, da so se po več razpravah o življenju ob zahodni meji odločili za proučevanje panonskega prostora in utripa ob dvojni tromeji. Pri tem odbor SAZU za narodne manjšine sodeluje z Inštitutom za narodnostna vprašanja.

Pomembno se mu tudi zdi, če bodo znanstvena spoznanja koriščena v praksi in če bodo z njimi seznanjeni mladi. Državni sekretar za Slovence v zamejstvu in po svetu Zorko Pelikan pa je poudaril, da bodo po uveljavitvi schengenskega sporazuma manjšine manj na obrobju, kar bo priložnost za

hitrejši, tudi gospodarski razvoj.

Akademik dr. Anton Vratuša, pobudnik tudi tega simpozija, je ocenil, da je bil panonski prostor celo tisočletje na obrobju, daleč od Dunaja, Budimpešte, Zagreba in še posebej Ljubljane. »To je bila ogrska mejna pokrajina - Órség. Po tektonskih premikih v Evropi in svetu, ki so sledili padcu Berlinskega zidu pred 18 leti, pa so se meje končno odprle. Panonski prostor in njegovi prebivalci so svobodno zadihali na stičišču velikih dogodkov,« pravi Anton Vratuša o panonskem prostoru. In o panonskem človeku, kjer se je oslonil na strokovno opredelitev dr. Vilka Novaka, ki je napisal: »Osnovne sestavine duševnosti Slovencev, ki živijo med Muro in Rabo, so gotovo prav tiste, kakor pri Slovencih v ostalih pokrajinah... Zdi se, da je treba iskati odgovore o prekmurskem značaju v njih

zgodovini, veri in zemlji...« Še o meji in dveh tromejeh: »V nemirni zgodovini panonske pokrajine med Muro, Rabo in Zalo sta obe tromeji imeli pomembno vlogo, prej kot mesto zgoščenih sporov s sosedi, kot pa žarišče miroljubnih dejavnosti v korist vseh sosednih narodov.« Zdaj je seveda drugače, kajti pogoji za sodelovanje so ustvarjeni, le izkoristiti jih bo treba. Pomemben delež bodo prispevale tudi sodobne cestne in železniške povezave, ki bodo »Prekmurje in s tem tudi Porabje tvorno povezale tako s skupnim slovenskim kulturnim in gospodarskim prostorom, kakor tudi s Podonavjem.« Dr. Oto Luthar je razpravljal o tem, kako smo razmejeni ljudje ob eni, dveh, štirih mejah - ob tromeji? Dr. Andrej Hozjan pa je zavrnil tezo, da je Prekmurje na obrobju in opozoril na posebnosti zgodovinskega razvoja Prekmurja.

Sicer pa ni niti namen, niti ni možnosti, da bi v novinarskem zapisu povzeli bogastvo misli v štirih tematskih skupinah in številnih, skrbno pripravljenih referatih. Sprejet je dogovor, da bo približno čez eno leto izšel zbornik, v katerem bodo zbrani referati s simpozija. Šele tedaj bo mogoče spoznati, koliko ocen in pobud je bilo izrečenih v razpravah kar velikega števila uglednih avtorjev. Še tale zanimivost: mednarodno znanstveno posvetovanje se je, ne da bi tako načrtovali, zgodilo le dober mesec pred uvedbo schengenskega režima, kar pomeni za prebivalce Slovenije in Madžarske domala popolnoma prosto potovanje po velikem delu Evrope. Vsekakor velik napredek, pri katerem zlasti strokovnjaki in tudi politiki opozarjajo, da bodo za pravo sožitje morale pasti tudi meje v mnogih glavah. Kdaj in kako se bo to zgodilo? Na to vprašanje pa tudi strokovnjaki nimajo odgovora.

E. Ružič

POVZDIGNOLI SO NAŠ JEZIK NA LITERARNO RAVEN

Prekmursko ljudstvo, mislim na tiste Slovence, šteri živijo severno od Müre, (med Muro ino Rabo, k šterim slišijo tudi Porabski Slovenci) se ne more gizdaviti z Boug vej kakšno bogato literaturo. Če pa vkupvržemo njuvo pisatelsko delo z njuvim številom, štero se je gibalo stalno samo nindrik med petdeset ino osemdeset gezero, smo leko ponosni na tou, kak dosta so naši očaki nastavili, pa nastavljajo ešče gnesden živeči, ali pred kratkim preminouči pisateli v tom geziki (+Irena Barber, Karel Holec, Marija Kozar, Franček pa Duško Mukič, Milivoj Miki Roš pa drugi), z želejnem, naj bi naš jezik kak mogouče čim duže obdržali pri žitki.

Ekumensko gibanje, štero se je začnilo že na konci devetnajstoga, v začetki dvajsetoga stouletja, je bilou okrounato 1999. leta, gda so med drugim tudi rimsko katoličanska ino

evangeličanska cerkev pred svetovno javnostjo podpisale sküpen komünike. Tou gibanje je najšlo odmev tudi v našoj literaturi. Ali zanimivo je, ka je tou medsebojno razmejnje bilou karakteristično za našo prekmursko literaturo že tudi čisto na začetki, v 18. stouletji, te, gda sta oba nam vsem dobro poznana pisatela Küzmiča, kak Števan ino Mikloš, začnola te naš jezik povzdigavati na raven knjižnoga jezika. Oba Küzmiča sta se trüdila nad tem, ka bi te naš preprousti, paverski »nepismeni« jezik napelala na pravo pout, ga natelko obogabila ino poravnavala, naj bode primeren tudi za formuliranje znanostnih vsebin. Tou je istina, ka sta bila oba dühovnika, ali zanimivo je tou, ka je Števan bil evangeličanski dühovnik, Mikloš pa katoličanski. V tistom časi so katoličanci ino evangeličanci ešče živeli vu največšem meri eden pouleg drü-

goga, eden drügomi pomagali ino so nej bili eden na drügoga nevoščeni. Ta dva pisatela sta si nej bila v nikšoj rodbini, dönok sta oba delala za isto ljudstvo, za isti cilj. Če se ščemo malo gizdaviti, leko pravimo, ka majo Rusi Leva Tolstoja ino Alekseja Tolstoja, Nemci Heinricha Manna ino Thomasa Manna, Angleži Anno, Charlotta ino Emily Brontë, mi pa mammo Mikloša ino Števana Küzmiča.

Števan Küzmič je starejši, naroudo se je v 1723. leti v Strükovcaj. Po končani gimnaziji v Šoproni je študiro v Györi ino Bratislavi. Leta 1751 ga najdemo v znani artikularni verski občini v Nemescsöji kak šolskoga upravitela. Tam se začne ukvarjati z literaturo. Leta 1752 vöda Mali slovenski katekizem, sledi pa Slovenski abecednik i Računico. Potom ga je Šurdska verska občina odebrala za svogega dühovnika. Rano je zgübo

svojo tüvarišico, zgübo je tüdi dveje mali hčerkici. Pouleg te britkosti se je dönok spravo k plemenitomi ino slavnomi deli, k prevodi Nouvoga zakona, naj bi naši verniki razmili Sveto pismo. Tou je trno žmetno delo bilou, ar takšoga obsežnoga dela pred njim ešče nišče nej napiso na našom jeziki. Küzmič je te jezik tak dugo popravlo, ka ga je napravo primernoga za prevod Biblije, štera je bila vödana 1771. leta na Nemškem v Halleji z naslovom Novi zakon ali Testamentom Gospodnoga Našega Jezuš Kristuša zdaj oprvič z grčkoga na stari slovenski jezik obrnjeni. Postano je tolmač bože svete rejči za naše ljudstvo, zato ostane na vse čase naša velika ponosnost.

Mikloš Küzmič se je naroudo v Slaveči 1737. leta ino je biu plebanuš, sledi vicesenior. Prvi sombotelski püšpek Szily János ga je podpero ino nabüdjaval, naj za naš narod v

našem jeziki piše knige. On je za katoličane poslovenčo Svëti Evangeliomi Pouleg kalendäriuma, Réda Rimszkoga na Vsze Nedele, ka je bilou leta 1780 vödano na püšpekove stroške. Zvün evangéliomov je Mikloš Küzmič ešče tri knige napiso: Molitveno knigo, Kratko sumo velikoga katekizmuša, ino Sztároga i Nouvoga Testamentuma Svëte Histourie. Njegov stil je bougši kak Števanov, ar je on že po Števanovih sledovaj leko hodo.

Kak je dr. Luther Martin s svojim bogatim delom položo temelje nemškomi knižnomi jeziki, Primož Trubar pa slovenskomi knižnomi jeziki, tak je Števan Küzmič napravo za tou največ, predvsem s prevodom Nouvoga zakona na naš jezik, naj našemi prekmurskomi slovenskomi jeziki ustvari literarni temelj.

Suzana Guoth

Ljubljana: Madžarska književnost na Slovenski matici

PISATELJI SO SE NAUČILI, KAKO PISATI ZA BRALCE, NE ZA KRITIKE

Slovenska matica nadaljuje s predstavami zgodovine in književnosti sosednjih držav. Lani je pri SM izšla obsežna Madžarska zgodovina, pred kratkim pa so predstavili sodobno madžarsko književnost.

Na dobro obiskani prireditvi, ki jo je vodil tajnik SM, akademik in ta čas najbolj prevajan slovenski pisatelj Drago Jančar, so sodelovali László Marton, eden najpomembnejših sodobnih madžarskih pisateljev; Gábor Csordás, pesnik, prevajalec in urednik Založbe Jelenkor, ki je žarišče sodobne madžarske književnosti, in kjer izhaja največ prevodov slovenskih avtorjev ter Orsolya Gállos, prevajalka največjega opusa del slovenskih avtorjev v madžarščino in posredovalka madžarske književnosti v Slovenijo.

Drago Jančar je ocenil, da se je začel močnejši tok seznanjanja z madžarsko literaturo v Sloveniji okoli leta 1980, v večjem obsegu pa v devetdesetih letih prejšnjega stoletja. Tedaj so slovenski bralci začeli spoznavati Györgya Konráda, Petra Eszterházyja, Petra Nádas

in druge. Prevajalka Orsolya Gállos je posegla k začetkom, ko je dr. Avgust Pavel prvi v madžarščino prevedel Cankarjevega Hlapca Jerneja in

Na predstavitvi v Slovenski matici: pisatelj László Marton, prevajalka Orsolya Gállos, tajnik SM in pisatelj Drago Jančar in urednik Zoltán Csordás (Foto: eR)

omenila Pavlovo sodelovanje z velikim madžarskim pesnikom Sándorjem Weöresem. Orsolya Gállos je poudarila tudi velik pomen Pomurske založbe in Založbe Europa pri posredovanju slovenske in madžarske književnosti. Že tedaj je izšla v slovenskem jeziku vrsta pesniških prevodov in tudi proze, tudi po zaslugi prevajalca Jožeta Hradila in

pesnika Kajetana Koviča. Takrat je, denimo, Orsolya Gállos v madžarski jezik prevedla Jančarjev roman Galjot in dramo Veliki briljantni valček, ki

so jo igrali v Veszprému (ker v Budimpešti ni bila zaželen). Med pogosto prevajane slovenske avtorje sodijo že omenjeni Ivan Cankar, France Prešeren, Oton Župančič, Edvard Kocbek, Vitomil Zupan, Kajetan Kovič, Tomaž Šalamun, Aleš Debeljak in drugi ter približno toliko madžarskih avtorjev je bilo prevedenih v slovenski jezik. V novejšem času tudi po

zaslugi pisateljskega srečanja Vilenica na Krasu.

Posebej zanimivo je bilo razmišljanje urednika Založbe Jelenkor Gáborja Csordása iz Peča, in sicer na temo, kako so se madžarski pisatelji po demokratičnih spremembah prilagodili tržnim razmeram, ko so ugasnile subvencije avtorjem in knjigam. »Pisatelji so se začeli učiti, kako pisati za bralce, kajti prej so pisali za kritike,« je povedal Csordás in avtorje uvrstil v dve osnovni skupini: eni so se začeli pretirano dobrikati bralcu, ki želi brati nekaj, kar že pozna in kar ni dobro, medtem ko »pravo literarno delo nežno prisili bralca, da bere nekaj novega, kar v njem vzbudi premislek. Dober pisatelj pripelje bralca v svoj svet.« Med tako uspešne pisatelje Csordás poleg drugih uvršča Sándorja Máraija in seveda Nobelovca Imreja Kertésza. Za madžarsko književnost je pomembno, da jo pogosto prevajajo v nemški jezik. Urednik je tudi odgovoril na vprašanje, zakaj se madžarski avtorji tako po-

gosto lotevajo zgodovinskih tem, Eszterházy, Nádas in drugi, ki pišejo o temni zgodovini dvajsetega stoletja. »Zgodovinska tema je elitna tema madžarske literature. Če avtor piše o človeku v določenih okoliščinah, so te okoliščine vedno zgodovinske,« je povedal o vsebini in dodal, da morata državi, če želita krepiti kulturne stike, najti način za uspešno promocijo prevodne literature, ki zdaj prepogosto konča na založbah, medtem ko dobi vrednost šele takrat, ko je prebrana. Rečeno je bilo, da na Madžarskem ni celovite podobe slovenske književnosti, kot denimo češke ali slovaške. Izšlo je sicer dosti del, vendar ni pogleda na celoto. Ocenil se je pridružil tudi Drago Jančar, ki vidi pomemben napredek v zadnjem desetletju. Užitek je bilo poslušati interpretacijo pisatelja Lászla Martona, ki se je predstavil s kratko prozo Čisto zares v sočnem madžarskem jeziku in slovenskem prevodu Gabriele Gaal.

E. Ružič

SEJA KROVNE ŠOLSKE KOMISIJE

Krovna šolska komisija obeh slovenskih narodnostnih organizacij je 14. novembra imela v Monoštru zadnjo sejo v letošnjem letu. Predsednica Erika Glanz in člani so skupaj pregledali delo komisije v iztekajočem se letu in ugotovili, da so zastavljene naloge bile zadovoljivo opravljene, nekaj pa jih bo do konca leta. Že 28. novembra bo v Monoštru kviz o poznavanju literarnih del porabskih avtorjev, Irene Barber, Karla Holeca in Karla Krajcarja. Sodelovali bodo učenci višjih razredov osnovnih šol in gimnazije. Prijavljenih je 32 tekmovalcev, najboljše čakajo lepe nagrade. V polnem teku so tudi priprave na državno tekmovanje iz slovenskega jezika, ki se ga bodo

udeležili le učenci iz OŠ, gimnazijcev menda letos ne bo.

Komisija je imela v letošnjem delovnem načrtu tudi spodbujanje šol, da se lotijo sistematičnega zbiranja porabskega ljudskega slovstva: pripovedk, pesmi, pregovo-

rov, rekov, pač vsega, kar je še ohranjeno med slovensko

govorečimi prebivalci, in se ne sme pozabiti. Šole bodo v nekaj mesecih opravile delo, v naslednjem letu pa želimo, da zbrano gradivo izide v pisni obliki, mogoče tudi v zvoč-

ni. Na pobudo ene od članic komisije bomo v decembru organizirali še razgovor ter strokovno srečanje z vzgojiteljicami in učiteljicami dvojezičnega pouka.

Predsednica je člane komisije spodbudila, naj razmišljajo o predlogih programa dela za prihodnje leto. Prvi predlog je bil že podan: komisija bo koordinirala zbiranje primernih besedil za šole in vrtce in poskušala le-ta pripraviti za izdajo v obliki priročnika za šole in vrtce (po vzoru koroške zbirke Leto, v pesmi ujeta).

Komisija se je seznanila tudi s predlogom akcijskega načrta v zvezi s porabskim narodnostnim šolstvom, ki ga je pripravil Urad RS za Slovence

v zamejstvu in po svetu. Člani komisije so bili začudeni in zgroženi nad predlogi, ki odražajo popolno nepoznavanje porabske šolske stvarnosti kot tudi popolno neinformiranost o tem, kaj je v porabskem šolstvu bilo narejenega doslej in kaj se trenutno izvaja, seveda po letnih delovnih načrtih, ki jih Urad dobiva od Zveze Slovencev vsako leto znova. 95 % predlaganega s strani Urada so že večletne ali celo več desetletne aktivnosti Porabskih Slovencev samih kot tudi Zavoda RS za šolstvo in slovenskega šolskega ministrstva. Komisija bo na omenjene predloge ustrezno odreagirala in stvari podrobno pojasnila pristojnim.

Valerija Perger

OD SLOVENIJE...

Premier napovedal možnost odstopa vlade

Premier Janez Janša je ocenil, da so rezultati predsedniških volitev slabi, razmere, ki so privedle do njih, pa zaskrbljujoče. Presenetil je tudi z napovedjo možnosti odstopa vlade. Še posebej zaskrbljujoče se mu zdi, da je bilo v času volilne kampanje veliko sil usmerjenih v to, da so slovensko vlado v času pred predsedovanjem EU ocrnili v tujini.

V javnosti je premierova izjava zelo odmevala. Odzivi med parlamentarnimi strankami so bili različni. V koalicijskih strankah so večinoma pritrdili Janševemu mnenju, v opoziciji pa so po drugi strani takšne napovedi tik pred predsedovanjem EU ocenili kot neodgovorne, odstop vlade pred koncem mandata pa se jim ne bi zdel koristen.

Janša na uradnem obisku v Veliki Britaniji

Predsednik vlade Janez Janša je bil na uradnem obisku v Veliki Britaniji. Šlo je za prvi uradni obisk kakega slovenskega premiera v tej državi doslej. Janšo je med drugim sprejela britanska kraljica Elizabeta II., srečal pa se je tudi z britanskim kolegom Gordonom Brownom. V ospredju pogovorov obeh premierov so bile predvsem evropske teme, izmenjala pa sta tudi stališča o boju proti podnebnim spremembam in drugih aktualnih mednarodnih vprašanjih.

Taksiji vabijo v Slovenijo

V Londonu 75 taksijev s poslikavo na samih vozilih in z dvema oglasoma v notranjosti po novem vabi k zimskemu oddihu v Sloveniji. Oglaševalska akcija SLOVENIA SKIING je del komunikacijsko-trženjske kampanje, s katero Slovenska turistična organizacija v novembru in decembru ciljno nagovarja angleški trg k obisku države, hkrati pa akcija vključuje tudi vizualne elemente nove znamke Slovenije: »Slovenijo čutim« oziroma »I feel Slovenia«.

Letošnji zadjen djilejš predsedstva Slovenske zveze

Člani predsedstva Slovenske zveze smo si 14. novembra vseli vküper letos oslejdinjin na djilejši. Nas je bilau 16 članov pa 3 člani nadzorne komisije.

Najprvin je daubo rejč prejden Porabje d.o.o. Štefan Küplen, steri je pripravo finančno

en tau gvantanja küpleno. Vküper so bile pozvane vodja skupin, pripravilo se je 7 djilejšov predsedstva Zveze, napisalo se je za kulturne, športne programe 14 natečajov na Vogrskom, stere sprautoma trbej ta računati tü, gledališki skupinam so dola bile obr-

nja dva mejsaca v leti majo do tejga mau 20 pozvanj, od Budimešte do Porabja pa Kranja v Sloveniji. Vküper pozove vodja skupin pa porabske študente v Ljubljani, pripravi poročilo o letnem delu Zveze pa nauvi delovni program za leto 2008.

Povejmo, navčiti dati z mladimi lidami stare mešterije: papirnate rauže, cejkere, košare, starejše pa mlade lidi vküper sprajti za küjanje pa pečené indašnji porabski djesti, na prireditvaj pripravlati dati porabsko djesti tü, vküper pobrati stare mašine, škiri,

posaude pri starejši lidaj. Začniti bi trbelo vöponöjcati naravne, zgodvinske vrejdnosti, ka mamö v Porabji. Staupiti trbej na področji turizma, depa kak pa ka, tau je pitanje pa eške dosta vse.

Na konci leta se ceni pa se priznava letno delo na delovni mestaj. Računovodkinja Zveze Brigita Korpič je taprajla lanjske nagrade za vodja kulturni skupin, člane predsedstva pa delavce. Predsedstvo je zdignilo vsejm

poročilo za trifrtale leta, kelko pejnaz so vzeli notri v hoteli, restavraciji, z mikrobusom, z arandov dauma pa na koj kelko so pocerili. Pitanja pa svojo mnenje so meli Elizabeta Šoš, Erika Glanz pa Attila Bartakovič.

Avtorica toga članka, Klara Fodor, je najprvin račun dala od letnoga dela Zveze. Na kratko povedano, Zveza je pripravila 9 velki pa 16 menši kulturni programov, vküper z drügimi organizacijami v Sloveniji 5 taborov za vrtce, šaulare pa dijake. Letos dela 17 kulturni skupin, s toga 9 odrasli pa 8 mlašeči, stere gora drži Zveza. Gledališka držina Nindrik-indrik se v tau sezoni že nauvo špilo nede včila, špila pa eške en čas kratke igre.

Skupine so do konca oktobra mele 132 nastopov, s toga odrasli 81. Nauvi gvant je biu zašit za 3 skupine, za 5 skupin pa samo za en tau članov ali

njene ali prejk napisane špile v domanjö rejč, dostakrat trbej komi kaj dola obračati, sprvajati trbej delo skupin, si vsesti z mentori skupin itd. Za pohvalo delo, steri so pripravljali Državno srečanje Porabski Slovencov na Verici (Slovenska zveza, verička-ritkarovska samouprava, Turistično-kulturni center občine Moravske Toplice) je gora prištejla pismo z interneta, v steröj je pod imenom „charlie“ program cejloga dneva „trno lepau“ dola spisano. In tau za cejli rosag!!! Tak trbej nam! Klara je eške ta prajla vekšo delo Zveze do konca leta. Za 17. november se pripravla Srečanje z mosonmagyaróvársкими Slovenci v Mosonmagyaróvári, 25. novembra Srečanje porabski upokojencev v Slovenskom daumi, 21. decembra koncert pevski zborov v Slovenskom daumi, pa dvej razstavi. Skupine za zad-

Za tretji dnevni red je bila tema delovni programi Zveze za drügo leto. Klara Fodor je taprajla, ka je zveza s kulturnim delom na gnakom, več pa leko dosegnejo pri nivoji programov, zaköj do se tröjdili tü. Trdi, ka preveč dosta prireditöev majo, dosta cerejo na kulturo pa so s slovenskim gezikom döjn nej taum, gdé bi trbelo. Tak vidi, ka je za lidi tü preveč dosta programov na leto, vej pa drüge slovenske organizacije pa veške samouprave, drüštva eške tü majo svoje programe pa vsakši čaka zavölé lidi. Zatau si zmišlava za Zvezo tak, ka trbej meti menje programov pa tiste na velko. Drügo leto de 10 lejt star Slovenski daum, zatau de trbelo vekši tau programov na nikšo formo povezati s Slovenskim daumom. Pa namesto telko dosta kulturni programov trbej vönajti nauve poti, drügo delo za Zvezo.

letno nagrado (jutalom) za 10 procentov, za plus delo sta dobile predsednica za šolstvo Erika Glanz pa predsednica nadzorne komisije Elizabeta Šoš. Zvöjn toga vsi dobijo stejnski kalendar pa mapo na konci leta.

Zvöjn toga je biu gunč eške, ka je Zveza odabrala za člana v komisijo za združitev dvej porabski šauli domanjöga človeka Ferina Ropoša iz Ritkarovec. Drüštvo porabski penzionistov je dobilo 100 gezero forintov za izlet soböškoga drüštva, števanovsko športno drüštvo pa 200 gezero forintov za vred dejvanje športne slačilnice (sportöltözö). S svojimi mišlenji so nam bili na pomauč Erika Glanz, Vera Gašpar, Lujzek Hanžek, Karči Holec, Feri Gyeček pa Marijana Sukič.

Klara Fodor
sekretarka

Iz Prekmurja v Porabje

»Ja, vola pa ta moja lübezen do Porabja« (2)

Boris Velner, mladi harmonikaš iz Vučje Gomile, že par lejt ojdí v Porabje. Njegva dobra vola pa lübezen do mlajšov v Števanovci pa mladine v Sakalovcaj ma data tisti plus, ka je nej samo fudaš, steri špila, gda folklor a pleše, liki je grato njini pajdaš tö, steroga so vzeli za »svojoga«. V prvom tali tauga članka ste leko prešteli, kak se je začno včiti špilati na harmoniki pa kak je prišo v Porabje. V drugom deli vam notapokažemo mladoga očo pa sina, steri - ob tejm, ka v slüžbo ojdí - skurok san goradrži velko gazdijo, pomaga starišom, ka onadva več ne moreta tak dosta delati.

• *Zakoj si se včiu na univerzi v Maribori, kašo diplomu si spravlaš?*

»Študio sam na univerzi v Maribori na fakulteti za strojništvo (gépésmérmnöki kar). Če mo pa diplomiro, mo diplomiran inženir strojništva. Tau sam nadaljüvo po srednjoj šauli, ka sam odo v Soboti v strojno tehnično šaulo.«

• *Ka vse moraš doma opravlati, kašna dela čakajo tebe doma?*

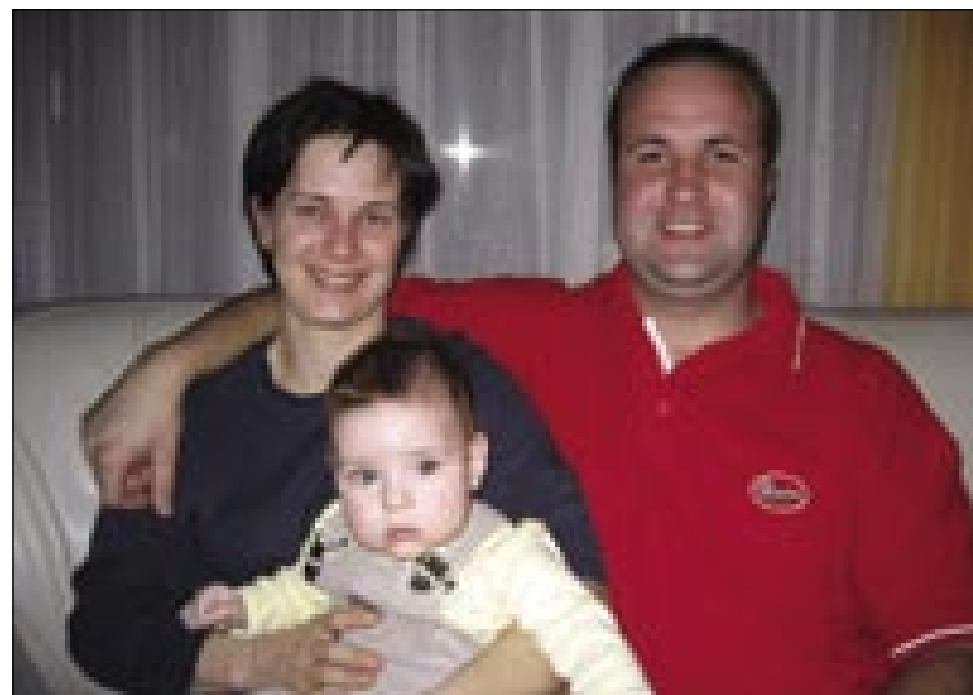
»Doma smo dve leti nazaj še krave meli, ka smo mlejko doj davali. Zdaj vidimo, ka tü nega več tak prihodka, pa tüdi oče betežen pa mati betežna, stara mati je stara pa tü betežna. Tak, ka več ali menja je vse na meni. Z mlekom gé dosta dela, pa pucanja in smo se odlaučili, ka mo krave audali. Po té dve leti smo meli bike po sedem pa tak, ka smo je gor krmili. Ja, meli smo pa tüdi v štali po tresti glav včasik, samo té, gda eške oče zdrav biu. S tem, ka smo se zdaj tak odlaučili, ka se

več nemo z živinorejov ukvarjali, liki tisti par svinj, ka mo meli za sebé doma, drugo pa več nej, ka se ne splača. Delali mo dale zemlau. Zemlé mam deset-dvanajst hektarov pa tüdi sestriño zemlau delam, vsekü-

Boris skurok vsakši keden pride v Števanovce pa v Sakalauvce

per kaulek petnajst hektarov. Pauleg toga, ka odim v slüžbo pa igrat pa eške šaulo do kraja

Z ženo in sinaum v domanji izi

spravlam, držino mam pa eške vse drugo. Sestra je oženjena na mamini domačiji, tü v Vučji Gomili. Njeva z možaum tam mata nauvo kučo pa kmetijo.

Pšenica, kukarca pa gečmen, tau so glavne kulture, kere sejamo.«

• *V Porabji je fejs poznan tvoj dober tikvin oli. Letos si tü pauvo tikvi?*

»Lani sam meu kaulek dva hektara pa sam vido, ka je potrejba po več, zatau sam letos prejk tri hektare posejo. Letina (pau) je bila povprečna, nej bila najbaugša, zatau ka süča bila pa dosta pridelka fertig bilau. Samo vseeno pa telko eške gé, ka za Porabje, za nas domanje pa okaulik za padaše de zadosta.«

• *Kak živeš kak mladi oče?*

»Ges sam vidim, ka mi je pojev tak gor zraso, ka enostavno ne morem tau dojeti, kak je tau hitro se zgaidilo té sedem mesecev. Pa dostakrat bi biu rad pri njim ali pač, ges sam tak, če se za nikoj obvežem, té tisto držim.«

• *Vašo veliko familijo, stera je dobila že snejau tü, smo spoznali s té strani tü, kak lepau v miri živete vsi vküper.*

»Ka se tiče najina lübezni, pred tem, ka sva se ženila pa zdaj po,

pa živemo tak, mam dvoje kuči, oče, mati pa stara mati živejo v enoj kuči, ges pa žena pa najin dečko pa živemo v drugoj kuči.

V bistvu vsi smo na enom dvorišči pa vsaki v svojom kuči živemo, samo vači smo pa vküper.«

• *Ti si prejk slüžbe tü povezani s Porabjem. Kašo slüžbo pa maš?*

»V slüžbi sam pa v Turistično-informativnom centri občine Moravske Toplice, gde skrbimo za informiranje turistov. Zaposleni sam na projekti, ka delamo projekte, enoga mamo tüdi z občinov Verico, leko povejm, ka so prejk mené prišli do toga. Prireditve mam ges prejk, kere se dogajajo na občini pa vse aktualne stvari, od obveščanja do dajanja razni-razni informacij.«

• *Naj ti želim, ka tvoja mala držina naj leko vözrasté za eno nogometno ekipo.*

»Naj vam povem, gda sva z Marjetko odila na en tečaj pred ženitvi, nas je tam župnik pito za deco, kak ges mislim. Pa sam včasik pravo, müva va pa mela kelko Baug dá. Se je nasmejo,

pa pravo »Tau je pa edino pravilno«. Ges ne planiram nika, kelko bau, telko pa bau.«

Klara Fodor

... DO MADŽARSKE

Enoodstotna gospodarska rast v tretjem četrtletju

V primerjavi z enakim obdobjem prejšnjega leta je gospodarska rast na Madžarskem v tretjem četrtletju leta 2007 le enoodstotna, najnižja v Evropi. Unijsko povprečje za to obdobje je 2,9 odstotka, najbližje Madžarski sta Portugalska (1,8) in Italija (1,9). Od novih članic sta najboljši rezultat dosegli Slovaška (9,4) in Litva (11,6). Vzrok slabega rezultata vidijo analitiki v reduciranju državnih naročil in investicij ter sušo in mraz, ki sta prizadela kmetijstvo. Vlada je sicer za letno rast gospodarstva načrtovala 2,2 odstotka, toda gospodarski analitiki pričakujejo nižjo (1,5-2 %) rast.

Skupna seja madžarske in romunske vlade

14. novembra je v Nagyszebenu v Romuniji potekala skupna seja madžarske in romunske vlade, na kateri so podpisali 5 novih sporazumov in dokumentov ter ratificirali deset že prej podpisanih. Gre predvsem za sporazume na gospodarskem, šolskem, znanstvenem in manjšinskem področju. Skupna seja je trajala približno uro in pol, po seji je madžarski minister izjavil, da bo od 1. januarja popolnoma odprt madžarski trg delovne sile za romunske visoko kvalificirane delavce.

Programi, prireditve

• 23. novembra bo otroška folklorna skupina OŠ Števanovci nastopila v Turnišču na Večeru pesmi in plesa.

• 23. novembra bosta na povabilo KUD Angel Besednjak v Mariboru nastopili gledališki skupini Veseli pajdaši in Nindrik-indrik.

• 24. novembra organizira v Sakalovcih tamkajšnja slovenska samouprava nastop gledališke skupine Veseli pajdaši iz Števanovcev.

• 25. novembra bo imelo Društvo porabskih slovenskih upokojencev v Monoštru v Slovenskem domu občni zbor.

Karel Holec : Andovske zgodbe

Glaž palinke

Andovčani brezi palinke nikdar nédejo v gauštjo delat. Tau je že stara navada, pa tau ešče zdaj držijo. Té glaž palinke, ka go s seuv nesejo, več funkcije ma. Najprva, če žeden grataš, te malo gutneš, vej pa tau vsakši vej, ka za žejo je palinka najbavkaša. Zato so pri žetvi tō tau pili. Drugič, če te stoj pogledne v gauštji, gda delaš, maš ga s čim ponūditi. Tretjič, če se vrejžeš ali te kakšna vejka poškraba, te rano s palinkov leko notranamažeš, naj se ne razčemer. Štrtič, če tak fejest delaš, ka si (h)rbet potegneš, te natau je tō palinka najbavkašo vrastvo. Petič, če te zaub boli, te go malo na zaub pistiš pa malo v žalaudec iz tauga tekočega zlata. Včasín tamine bolezen, pa ešče baukšo volau dobiš. Šestič, če ti noge švicajo, gda drva kalaš. Vsakše pau võre eno kaplo vsé vzešaš, pa cejli den š sūje noge emo. Leko bi ešče nadeljevau za želaudec, za gunt, za depresijo, kak dobro vrastvo je palinka, dapa te bi nikdar nej dokončo. Nej bi mogo dolaspisati, kak smo mi gnauk zopojdli s palinkov. Že kesna gesen je bila, gda sva dja pa Tupin Joška v gauštjo šla. Na ednom būkovom panjej sva sejdlá, s pleči eden drugo- ma, dapa nej zato, ka sva se svadila, liki zato, ka samo te

eden pen bijo, pa te tō mali bijo. Na tejm sva si zmišlávala, gde vcujstaneva podirat.

»Tisti krivi hrast bi trbelo najprvin vōpistiti,« pravi Joška.

»Po mojom pa būkev, zato ka je bola kriva kak hrast,« pravim dja.

Eden čas tejmá sediva, gda Joška znauva pravi. »Dja ne vej, ka ti gledaš, vejpa būkev je tak gnaka kak svejčá, hrast pa tak krivi kak kravdji rep.«

Eden čas sva se ešče etak pogajala, pa je trdo vsakši svojo pravico, dočas sva gorprišla, ka s spleči sediva eden drugo- mi, pa v cejlak drūgi kraj gledava. Ranč sam rit sto zdigniti, ka vcujstanem delati, gda me Joška z latjetom gnauk samo dregne.

»Gutnaš malo?«

Znak poglednem, pa vidim, ka Joška eden literski glaž vō s cejkra vleče.

»Ka je tau?«

»Malo vrastvo. Gutni, ka ne š tak drveni.«

»Koma si telko palinke prineso, vejpa tau bi za en keden dojšlo?«

»Bola naj več baude kak menja, dugi je ešče den. Pij, zato ka glaž pod tisti hrast, vcuj k stebli dejam, tam palinka hladna ostane,« pravi pa pomalek stane.

Tak je bilau, palinko sam gutno, malo sam se strauso, pa sva šla na delo. Tak fejest sva delála cejli den, ka sva na palinko pozabila.

Edno leto kasneje.

»Ešče štirideset mejtrov drv vō morava zvoziti gnes,«

pravim Kovačinoma Tibina, »dapa nika vole nejmam k tauma. Mi smo vōpodrli, ka trbej, sto nakladé, tau ne vej.«

»Sreča, ka popudneva ešče trgé pridejo, šteri do nama pomagali,« pravi Tibi vōzošficeno pa si dolasede pod eden hrast. Kak dolaseda, goraskauči tō.

»Ka je? V rit te piknilo kaj, ka tak skačeš kak kakša sova?«

»Nika me nej piknilo, na niši glaž sam goravseu.« Z rokauv med listjom nika škraba, pa rejsan eden glaž vōpotegne.

»Ka je tau, voda?«

Štuplin vōpotegne, prdene, pa kak če bi zlat najšo, začne kričati. »Nej voda, liki palinka!«

»Gvūšno?«

»Pa vejš, ka gvūšno, dja palinko prdenem že od stau mejtrov, nej pa vō z glaža. Gledaj, komaj fali kaj iz glaža.«

»Kak je tau se prišlo,« si zmišlavam.

»Gvūšno te, gda so gobe brali, je nekak tū njau,« pravi pa že glaž na lampe vzeme. Komaj gutne enga, je že vse redeči.

»Ka je tau, čemer ali kakšna slaska palinka, naj bi go vrag vzejo,« pa glaž taliči, pa samo zdijava.

Dja že vej, tau palinko sva s Tupin Joškanom lani tū pozabila. Štuplin nej dobro zapro pa je palinka kisela gratala.

»Vejš ka, ti glaž dej samo gora na tisti būkovi pen, vej nej na dugi pride pomauč,

oni naj malo tō koštavajo,« sam ma pravo.

Za pau võre rejsan dejo eden za drugim kak gosi. Naprej Karbin Joži, za njim Zoli, ozark pa Djürvin Karči. Tak staplajo prejk po vejka, kak če bi povauden bila. Gda skrajej pridejo, Karbin Joži se že naprej veseli.

»Podje, gnes nemo na sūje, zato ka so nam že palinko tak kak trbej vōnalekli na būkovi pen.«

Kaulak palinke stojijo pa eden drugoga ratajo, naj nekak natauči.

»Zoli, ti si ešče žrebac, ti š nam natako,« pravi Joži pa si že naprej gunt brūsi.

Mūva s Tibinom je gledava, pa je ešče ratava, naj samo pidjejo, tak krepko delo čaka na njé.

»Nega kupice,« pravi meni Zoli.

»Pijte samo z glaža, mi smo tū tak pili, kupice so doma ostale.«

Rejsan, Zoli zgrabi glaž pa že ceca palinko vō z glaža. Dvakrat pužré pa taši obraz dobi, kak če bi vraga zagledno.

»Ka je? Lagvo ti je gratalo?« pravi Karči. »Prajli smo, ka si ešče žrebac, zaka pidješ, če ne ladaš.«

»Ne vej, kakšna palinka je tau, dapa nej dobra,« pravi Zoli pa glaž prejk da Karbinoma Jožina.

»Gledaj, tau kak pidjejo vōzrasli.« Velko sapo vzeme, glaž na lampe, oči na nebo, pa palinka že teče tō. Tak spidjé en deci, ka vejn ranč ne požira. Gda glaž vkraj od lampe vzeme, njega aumanca tō vōpolejé, dapa samo telko pravi: »Palinko nej slobaudno cmūliti, liki, kak najprvin

go dolapožreš, ti drislavi škōrc.«

»Sé daj tisto palinko,« pravi Djürvin, »ka že cejlak vōposenem.«

Dva gutne, lampe si zbríše, pa ešče dvakrat požre, malo skonznatne oči dobi, dapa zato tak pravi: »Nej je lagva ta palinka, slaska, dapa go zato leko spije.«

Te čas od smeja s Tibinom že skurnej raznok dūneva, dapa edno rejč ne povejva.

Tej trge dobri ftiči do večera, kak drve naklajajo pomalek, kak fčele na med, eden za drugim odijo na palinko. Vse več go pigéjo, bola se njim vidi ta posvečena voda. Ranč nej tak lagva ta palinka, trucajo eden drugoga vsakši mau, kak go koštavajo.

Prauto večera gnauk samo ejnjajo. Ešče prvin, kak bi zgotauvili, si dola sedejo na panje pa samo sedijo. Eden se bola žaurga kak drugi.

»Ka je z vami?« je pitam.

»Ne vej,« pravi tazmantrano Karbin Joži. »Tau pravijo, ka je palinka vrastvo, dapa nas je vse na nikoj djala. Name črvau boli, Djürvin taši dris ma, ka že v gauštja nega taša drejva, pod steroj se je že nej »mantrau«, Zolina pa glava boli. Več nikdar nemo palinko pili, tau je gvūšno.«

Gora se zavlečejo s penov, pa kak tjilavi čučeecke stapajo domau. Dapa nej se trbej bojati, ka bi oni več palinke nej pili. Drugi den so ranč tak pili tadala, istino, nej z »naše« palinke, zato ka smo go vōvlejali. Ešče zdaj se vidi tisto mesto, gde je tastekla, zato ka od tistoga mau tam trava ne raste.

OTROŠKI

NAŠA ZLATA RIBICA

Svejt je čüdno vküper napravljeni. Lidge ne vörvlejo najbole, ka bi se godili čüdeži.

Depa po drugoj strani bi trno radi bili, ka bi se godili. Te je pa sploj nej čüdno, ka v zlate ribice ne vörvlejo, bi je pa radi meli bar v bližnjom potoki.

Pa ništerni ranč ne vejo, ka una rejsan tam živé.

LAGVI PAVAR

Potok, v sterom živé zlata ribica, je zvekšoga čista pa bistra voda. Na, če je nej süča. Pa če je nej velki dež. Depa tou pride samo od sebe. Vcejlak ovak pa je, gda človek kaj naoupak naredi. Kaj nej najbole lejpoga pa poštenoga. Tou je zlata ribica tó sprobalá. Pa nej samo una. Vse ribe pa vse živo v potoki.

Bilou je na jesen. Zvekšoga so pavri že cejli pouv pobrali. Že so zourali tó. Zemla se se pripavljala na zimo. Pa v takšnom deli se po poulaj pa po njivaj talejvle gnojšnica. Lepou pa prav. Vej zemla zatoga volo več vó iz sebe da. Ednoga dneva pa se zgodi, ka voda v potoki začne nebesko vonjati, več je sploj nej bistra. Ka pri vragej se je zgodilo? Tak so se spitalave ribe, zlata ribica pa vse živo v potoki. Pa bole kak so se spitalave, bole je vonjalo, bole je voda bila grda pa zamazana. Od nekec je priplavo stari debeli krap. Trno lagve vole je biu. Un je vedo povedati, ka se je zgodilo. Eden pavar je nut v potoki vözapro cisterno za gnojšnico.

Nika mujs trbej naprajti, so si gučale ribe pa vse živo v vodej. Nika mujs trbej naprajti! Samo ka? Pa so začnile ribe brodití. Vse nagnouk so poglednole zlato ribico.

- Lagvoga pavra trbej pameti navčítí!

Tak so prajle vse v eden glas. Pa žabe tó. Pa vse živo v potoki je tak prajlo.

- Depa kak naj tou naredim?

Tou tó so si brž zbrodili.

- Naj sam sprobá, kak je živeti žitek v vonječi pa zamazani vodej!

Eden mladi rak je zlato ribico s klejščami zgrabo za rep. Mogla njemi je spuniti zelenje. Ka si je zaželo? Tou je bilo trno lagvo zelenje za lagvoga pavra.

Pavrova držina je že trno rano stanila. Vej pa je takša šega, nej? Pa so se šli mujvat. Najprva so si škelí zobe prati. Kak so plüvali vküper z gnojšnico zmejšano vodou. Pa so se škelí tadale mujvati, nikak je nej šlou. Vonječa pa zamazana voda je nej bila za nikoj. Pa bole so vodou vötočili, bole je bila vonječa. Spoumnilí so se na stari stüdenec. Zagrabili so vodou. Tam je bilou vsevküper eške üše. Ja, velka nevola je gratala. Pa so spitalavi pri sousedaj, kak je z njihovo vodou. Tam koulivrat je bilou vse vredi.

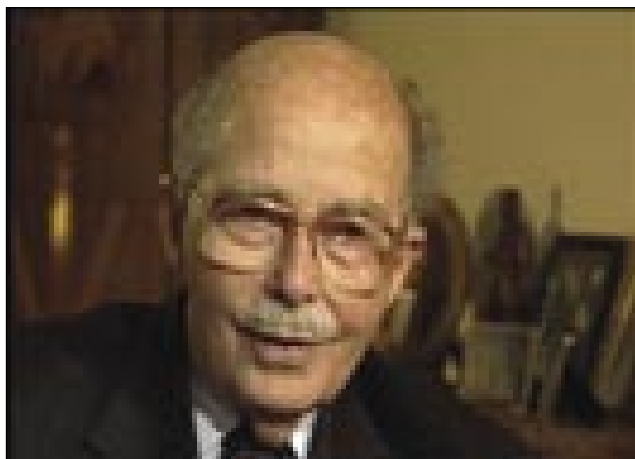
Sto bi vedo, kak je za istino bilou. Depa pravijo, ka je lagvomi pavri nika prajlo v glavej. Odišo je do potoka. Tam se je na brgej doj vseu. Trno lepou je proso ribe pa vse živo v vodej, naj njemi oprostijo. Pa se je sedemkrat zakuno, ka takšo več nigdar ne naredi. Pa se je zakuno, ka de vse druge, ka bi škelí kaj takšoga nut v potok spiščavati, vkraj gnau.

Nagnouk je voda v potoki nazaj bistra gatala. Pa je več nej bila vonječa. Pa je bilou ranč tak pri pavri doma tó. Zdaj so si leko zaprali zobe pa se mujli. Zlata ribica pa se je počouvala po kamenji. Pa so se počouvali vsi drugi živi v potoki. Tak se je vidlo, kak bi se cejli potok naraji smedjau. Pa nej zavolo toga, ka so naprajli kmeti. Liki zavolo sreče pa veseldja.

Miki Roš

KRISTJAN, CESAR, EVROPEJEC

Najstarejši sin zadnjega cesarja nekdanje Habsburške monarhije, Oto Habsburški, je praznoval 20. novembra svoj 95. rojstni dan. Taka obletnica rojstva je vedno nekaj posebnega, a dandanes žal vedno redkejša. Rojstni dan Ota Habsburškega ni poseben

samo zaradi velikega števila preživljenih let, ampak tudi zaradi samega slavljenca. Starejša generacija se gotovo spominja na njegova dejanja, ki ga naredijo za eno izmed najbolj častitljivih osebnosti sodobne zgodovine, mlajši pa imajo bolj malo znanja o njem.

Najbolj zanimivo dejstvo v zvezi z njim je, da je ena izmed redkih prič, ki so živele v času najpomembnejših zgodovinskih dogodkov 20. stoletja. Ne samo da je Oto živel v času teh dogodkov, temveč jih je doživljal na lastni koži.

Leta 1918 je prišlo do razpada avstro-ogrške monarhije. Oto je bil v tem času star 6 let. Takratnega vzdušja se še vedno spomni; grad Schönbrunn, ki je bil njihov dom, je bil pošastno miren, ni bilo ne dvorjanov, ne telesne straže, samo še rosno mladi kadeti. Prestolonaslednik (trónörökös) pripoveduje, da se je njegov oče en dan pred razglasitvijo prve republike Avstrije odpovedal vsem državnim poslom, prestolu pa ne. Grad Schönbrunn so zapustili 12. novembra 1918, kar je pomenilo konec 636-letne oblasti Habsburžanov v Avstriji.

Leta 1938 je nemški nacistični režim izvedel aneksijo nad Avstrijo, kar je Oto pojasnil tujim medijem, da se je zgodila popolnoma nezakonito. Zaradi tega je Hitler razpisal tiralico za Otom. Kljub temu je bil Oto pogumen patriot in je poskušal vzpostaviti vlado v pregnan-

stvu, kar mu ni uspelo. Uspelo pa mu je rešiti življenje več tisočih Avstrijcev tako, da jim je pomagal pobegniti v Španijo. Kot pravi vladar in prestolonaslednik si je prizadeval, da bi Avstrija znova postala samostojna, neodvisna država. Plod njegovega truda je bil Moskovski sporazum, v katerem so se zavezniki zavzeli za neodvisnost in samostojnost Avstrije. A namesto zahvale so Ota pregnali in vzeli večji del posestva Habsburžanov.

Leta 1951 se je poročil s saško princeso Regino, s katero imata sedem otrok. Najmanjši sin, György Habsburški, živi od leta 2000 s svojo družino v madžarski občini Sósút.

Oto Habsburški se je boril proti nacistični in komunistični diktaturi za svobodno Avstrijo in za združeno, razširjeno Evropo. Leta 1989 je sodeloval pri organizaciji panevropskega piknika na avstrijsko-madžarski meji, ko je 700 Nemcev iz vzhodne cone zbežalo na zahod. Ta dogodek je bil eden izmed vzrokov za padec berlinskega zidu.

Poleg boja proti nacistični diktaturi se je zavzemal za ogrožene, zatirane narode, med drugimi tudi za Slovenijo.

Med leti 1979 in 1999 je prevzel tudi politično vlogo, v tem času je bil z mandatom nemške stranke CSU (Krščansko-socialna unija) starosta (korelnök) Evropskega parlamenta.

Svoj pogled na zgodovino in politiko je opisal v več knjigah, v več jeziki, tudi v madžarščini. (Így láttam...(1992), Európaért (1992)) Po menjavi političnega sistema je madžarska stranka FKGP želela, da bi Oto postal predsednik države, a on je prošnjo zelo vljudno zavrnil. Pomembnost Otovega delovanja že priznavajo po celem svetu. Za prizadevanje za skupno Evropo in mir je prejel številna odlikovanja in priznanja. Oto Habsburški je častni senator Univerze v Mariboru. Univerze v Pécsu, Veszprému in Budimpešti so mu podelile častni naziv Doctor Honoris Causa, nešteto občin različnih držav pa mu je podelilo naziv častnega občana. Na Madžarskem na primer Makó in Hévíz.

Prestolonaslednik živi danes v »Vili Avstriji« na Bavarskem, kjer se najde madžarski grb s krono svetega Štefana, slike in kipi o cesarju Karlu, cesarici Ziti in Elizabeti. Na klavirju stojijo spomini na družinska srečanja, poroke in monarhe. V tem prostoru opravlja še vedno aktiven prestolonaslednik svoje delo, narekuje uvodne članke, bere knjige, opravlja svoje dopisovanje, in to v sedmih jeziki: v angleščini, francoščini, madžarščini, španščini, italijanščini, portugalsščini in nemščini.

Še mnogo dejstev bi morala omeniti, da bi lahko članek pokazal pomembnost Ota Habsburškega. Vsem zainteresiranim bo na voljo od naslednjega leta razstava v avstrijskem parlamentu, ki bo pokazala 90 let republike v Avstriji, s poudarkom na dogodkih v letih 1918 in 1938.

Dragica Gašpar

KAUT

MLAŠEČI

Petek, 23.11.2007, I. Spored TVS

6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 11.25 OSMI DAN, 11.55 MILJONAR Z JONASOM, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 DUHOVNI UTRIP, 13.40 KINGDOM, ANG. NAD., 14.25 SLOVENSKI/PORABSKI UTRINKI, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 BABAR, RIS., 16.05 IZ POPOTNE TORBE: HRANA, 16.30 SLOVENSKI VODNI KROG: IŠKA, DOK. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 NAJVEČJE NOBELOVE USPEŠNICE, 17.40 NATIONAL GEOGRAPHIC, AM. DOK. SER., 18.40 KARLI, RIS., 18.45 PINGU, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 DAN RUDOLFA MAISTRA, PRENOS DRŽAVNE PROSLAVE IZ GORNJE RADGONE, 21.10 NA ZDRAVJE! 22.30 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.35 POLNOČNI KLUB, 0.50 NATIONAL GEOGRAPHIC, PON., 1.40 DNEVNIK, 2.20 INFOKANAL

Petek, 23.11.2007, II. Spored TVS

6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 12.05 UMETNI RAJ, 12.30 EVROPSKI MAGAZIN, 13.00 NAJLEPŠI ČAS MOJEJE ŽIVLJENJA, NEMŠ. NAD., 13.25 EMIL SPET REZLIJA MOŽIČKE, ŠVEDSKO-NEMŠ. FILM, 15.00 ŠPORT ŠPAS, 15.30 MOZAIK, 16.00 HITLERJEVI JUDOVSKI VOJAKI, IZRAELSKA DOK. ODD., 17.00 MOSTOVI - HIDAK, 17.30 ZDAJ!, 18.00 POROČILA, 18.05 PRIMORSKI MOZAIK, 18.35 ŠTUDENTSKA, 18.55 VELIKA IMENA MALEGA EKRANA, 20.00 VESOLJSKA TEKMA, ANG. DOK. SER., 20.50 STATISTI, ANG. NAD., 21.20 UMOR V PARIŠKI ČETRTRI, FRANC. FILM, 23.10 SOVAŽNIK LJUDSTVA, NORVEŠKI FILM, 0.35 GLAVA DRUŽINE, AM. NAD., 1.15 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.40 INFOKANAL

Sobota, 24.11.2007, I. Spored TVS

6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 OTROŠKI PROGRAM, 10.45 POLNOČNI KLUB, 12.00 TEDNIK, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 SLOVENSKI VODNI KROG: IŠKA, PON., 13.50 SKRIVNOSTI DIVJINE, JAP. POLJ. SER., 14.15 MOZAIK DUŠE - PORTRET MARKA JARCA, DOK. ODD., 15.00 PESEM PTIC TRNOVK, AVSTR. NAD., 15.55 SOBOTNO POPOLDNE, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 OZARE, 17.20 SOBOTNO POPOLDNE, 18.40 FIFI IN CVETLIČNIKI, RIS., 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, EUTRINI, 19.55 A FAMILY MURDER PARTY, FRANC. NAD., 21.25 ODKAR SI ODSLA, ANG. NAD., 22.00 POROČILA, VREME, ŠPORT, 22.30 HRI-BAR, 23.35 HUFF, AM. NAD., 0.35 VEŠČARJEVA PREROKBA, AM. FILM, 2.30 DNEVNIK, 2.50 INFOKANAL

Sobota, 24.11.2007, II. Spored TVS

6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 9.00 SKOZI ČAS, 9.10 PRIMORSKI MOZAIK, 9.40 ŠTUDENTSKA, 10.00 VROČI STOL, 11.00 TEKMA, 11.50 Z GLAVO NA ZABAVO, 12.15 VESOLJSKA TEKMA, ANG. DOK. SER., 13.40 NOGOMET, NEWCASTLE - LIVERPOOL, 15.55 KOŠARKA, UNION OLIMPIJA - PARTIZAN, 17.55 SP V ALPSKEM SMUČANJU, 21.45 ALPE-DONAVA-JADRAN, 22.15 CITY FOLK - LJUDJE EVROPSKIH MEST: BARCELONA, DOK. SER., 22.45 SOBOTNO POPOLDNE, 0.55 BREZ PRAVIL, ARGE. NAD., 1.45 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.10 INFOKANAL

Neđelja, 25.11.2007, I. Spored TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM, 10.15 ŠPORT ŠPAS, ODDAJA O ŠPORTU, 10.50 PRISLUHNI MO TIŠINI, 11.20 OZARE, 11.25 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.10 NA ZDRAVJE!, 14.30 NLP, RAZVEDRILNA ODDAJA, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 NLP, RAZVEDRILNA ODDAJA, 18.30 ŽREBANJE LOTA, 18.40 POKEC, RIS., 18.45 OZI BU, RIS., 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 19.55 SPET DOMA, 21.45 EN SAM VASKO, PORTRET VASILJA-VASKA POLIČA, 22.40 ARS 360, 23.00 POROČILA, VREME, ŠPORT, 23.30 STRTI CVETOVI, AM. FILM, 1.10 DNEVNIK, 1.35 INFOKANAL

Neđelja, 25.11.2007, II. Spored TVS

6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 10.40 SKOZI ČAS, 10.50 37. MEDNARODNI FOLKLORNI FESTIVAL BELTINCI: LE PLESAT ME PELJI 2007, 11.15 POMAGAJMO SI, 11.45 GLOBUS, 12.45 ALPE-DONAVA-JADRAN, 13.15 PODELITVE ZOISOVIH NAGRAD, 14.25 PRIHODNOST ZA EVROPSKO ZNANOST, POLJ. ODD., 15.25 ZDAJ!, 15.55 ŽREB ZA SP V NOGOMETU 2010, 17.55 SP V ALPSKEM SMUČANJU, 21.50 Š - ŠPORTNA ODDAJA, 22.35 VSE PO PREDALČKIH, ANG. NAD., 23.25 7. GALA VEČER NOVIH BALETNIH KOREOGRAFIJ NA SLOVENSKO GLASBO, 0.55 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.25 INFOKANAL

Ponedeljek, 26.11.2007, I. Spored TVS

6.25 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 11.10 NATIONAL GEOGRAPHIC, AM. DOK. SER., 12.00 PLESANJE SKOZI ČAS: PORTRET BORUTA TELBANA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 SPET DOMA, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.45 MEDVEDEK, RIS., 16.10 BISERGORA: BIBAMICA JE NEODGOVORNA, LUTK. NAN., 16.25 SEJALCI SVETLOBE: PRAVLJICA O SONČNI PREJI, OTR. NAN., 16.45 KOŽA, DLAKA, PERJE: NASILNOST, DOK. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.40 GALAPAŠKO OTOČJE, ANG. POLJ. SER., 18.30 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 18.40 ELI IN FANI, RIS., 18.45 ADI V MORJU, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 VROČI STOL, 21.00 KINGDOM, ANG. NAD., 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 PODOBA PODOBE, 23.25 GLASBENI VEČER, 1.05 GALAPAŠKO OTOČJE, ANG. POLJ. SER., 1.55 DNEVNIK, 2.30 INFOKANAL

Ponedeljek, 26.11.2007, II. Spored TVS

6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 9.00 NLP, RAZVEDRILNA ODDAJA, 12.45 SOBOTNO POPOLDNE, 15.25 Š - ŠPORTNA ODDAJA, 16.10 OSMI DAN, 16.40 ARS 360, 16.55 ALPE-DONAVA-JADRAN, 17.25 MOZAIK, 18.00 POROČILA, 18.05 TEKMA, 18.55 TOTALNA RAZPRODAJA: DVE AKCIJI V ENEM, DRUŽ. NAN., 19.25 Z GLAVO NA ZABAVO, 20.00 VOJNO SO POSNELI V BARVAH, FRANC. DOK. SE., 21.00 STUDIO CITY, 22.00 BLEŠČICA, ODDAJA O MODI, 22.30 GLAS(BE)NI VEČERI NA DRUGEM, 23.30 PANKRTI - DOLGCAJT, DOK. FILM, 0.15 LEADBELLY, AM. FILM, 2.20 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.50 INFOKANAL

Torek, 27.11.2007, I. Spored TVS

6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 11.00 BOŽIČNI VEČER: MIŠJA ZGODBA, AM. RIS., 11.55 EN SAM VASKO, PORTRET VASILJA-VASKA POLIČA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 VROČI STOL, 14.20 OBZORJA DUHA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 TROJČICE: DON KIHOT, RIS., 16.10 MEDVEDKI, ČEŠ. DOK. NAN., 16.15 HOTEL OBMORČEK: NAJBOLEŠJA PLAŽA, RIS., 16.30 KNJIGA MENE BRIGA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 PODOBE SLOVENIJE - PIVŠKA KOTLINA, DOK. ODD., 18.00 MODRO, 18.30 ŽREBANJE ASTRA, 18.40 FRANČEK, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 PIRAMIDA, 21.00 DOSJE, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 ZMENEK S SMRTJO, NEMŠ. DOK. ODD., 0.35 PODOBE SLOVENIJE - PIVŠKA KOTLINA, DOK. ODD., 1.05 MODRO, 1.35 DNEVNIK, 2.15 INFOKANAL

Torek, 27.11.2007, II. Spored TVS

6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 11.25 GALAPAŠKO OTOČJE, ANG. POLJ. SER., 12.15 DOBER DAN, KOROŠKA, 12.45 Z GLAVO NA ZABAVO, 13.10 GLAS(BE)NI VEČERI NA DRUGEM, 14.10 PANKRTI - DOLGCAJT, DOK. FILM, 15.00 STUDIO CITY, 16.25 PRISLUHNI MO TIŠINI, 16.55 MOZAIK, 17.25 MOSTOVI - HIDAK, 18.00 POROČILA, 18.05 ČLOVEK POTROŠNIK, 18.30 AKTUALNO, 19.10 HOKEJ NA LEDU, ZM OLIMPIJA - GRAZ, 21.30 IMPERIJ: NERON, KOPR. NAD., 23.05 PO POLNOČI, IT. FILM, 0.30 JASNOVIDKA, AM. NAD., 1.15 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.40 INFOKANAL

Sreda, 28.11.2007, I. Spored TVS

6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.30 KNJIGA MENE BRIGA, 10.55 PODOBE SLOVENIJE - PIVŠKA KOTLINA, DOK. ODD., 11.30 MODRO, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 ARS 360, 13.35 PODOBA PODOBE, 14.00 DOSJE, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 MOBY DICK IN SKRIVNOST DEŽELE MU, RIS., 16.05 POD KLOBUKOM - PRODAJALNA KLOBUKOV, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.35 Z VAMI, 18.30 ŽREBANJE LOTA, 18.40 ULICA SANJ, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 KLIC DOBROTE, 21.40 PRVI IN DRUGI, 22.05 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.10 OMIZJE, 0.25 Z VAMI, 1.20 DNEVNIK, 2.00 INFOKANAL

Sreda, 28.11.2007, II. Spored TVS

6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 12.25 100-LETNICA LOVSKE ZVEZE SLOVENIJE, 13.40 SKRIVNOSTI DIVJINE, JAP. POLJ. SER., 14.10 HRI-BAR, 15.45 ČIGAVA JE PESEM, BOLG. DOK. ODD., 16.55 MOZAIK, 17.25 MOSTOVI - HIDAK, 18.00 POROČILA, 18.05 ČRNO BELI ČASI, 18.20 DIAGONALE, 19.00 DRUŽINSKE ZGODBE: DRUŽINA SKULJ, 20.00 ZGODBE NAŠIH GENOV, DOK. ODD., 20.50 MNOGO HRUPA ZA NIČ, ANG. DRAMA, 22.20 ZLATKO KAUČIČ IN PROJEKT "PAV", 23.35 INŠPEKTOR WALLANDER: MRAK, ŠVEDSKA NAN., 1.00 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.25 INFOKANAL

Četrtek, 29.11.2007, I. Spored TVS

6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.50 SOČUTJE: BOŽIČNA PESEM, AM. RIS., 11.40 OMIZJE, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.20 BELA, MODRA, RDEČA, DOK. FELJTON, 13.45 PIRAMIDA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 SREBRNOGRIVI KONJIČ, RIS., 16.20 ENAJSTA ŠOLA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 ŠTAFETA MLADOSTI, 18.15 DUHOVNI UTRIP, 18.30 ŽREBANJE DETELJICE, 18.40 EDO IN MEDO, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 MILJONAR Z JONASOM, 20.55 TEDNIK, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 OSMI DAN, 23.30 KNJIGA MENE BRIGA, 23.55 ŽRTEV LJUBEZNI, MADŽARSKI TV FILM, 1.25 DUHOVNI UTRIP, 1.40 DNEVNIK, 2.20 INFOKANAL

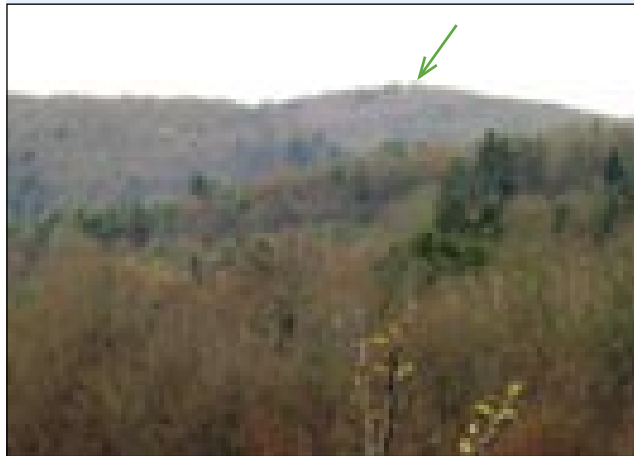
Četrtek, 29.11.2007, II. Spored TVS

6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 9.25 BLEŠČICA, ODDAJA O MODI, 9.55 ČLOVEK POTROŠNIK, 10.25 SP V BIATLONU - 15 KM (Ž), 12.30 Z VAMI, 13.25 SP V BIATLONU - 20 KM (M), 16.15 AKTUALNO, 16.40 CITY FOLK - LJUDJE EVROPSKIH MEST: BARCELONA, DOK. SER., 17.10 PRVI IN DRUGI, 17.25 MOSTOVI - HIDAK, 18.00 POROČILA, 18.05 EVROPSKI MAGAZIN, 18.35 PESEM KAMNA: KAMEN IN VODA, DOK. ODD., 18.55 SP V ALPSKEM SMUČANJU, SUPER KOMBINACIJA SMUK (M), 20.25 EVROLIGA V KOŠARKI (M), VIRTUS - UNION OLIMPIJA, 22.25 SP V ALPSKEM SMUČANJU, SUPER KOMBINACIJA SLALOM (M), 23.30 JASNOVIDKA, AM. NAD., 0.15 ZACETEK IN KONEC POTTI, KAN. FILM, 1.45 RAKOV POVRTNIK, AM. FILM, 3.15 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 3.40 INFOKANAL

VEDLI STE?

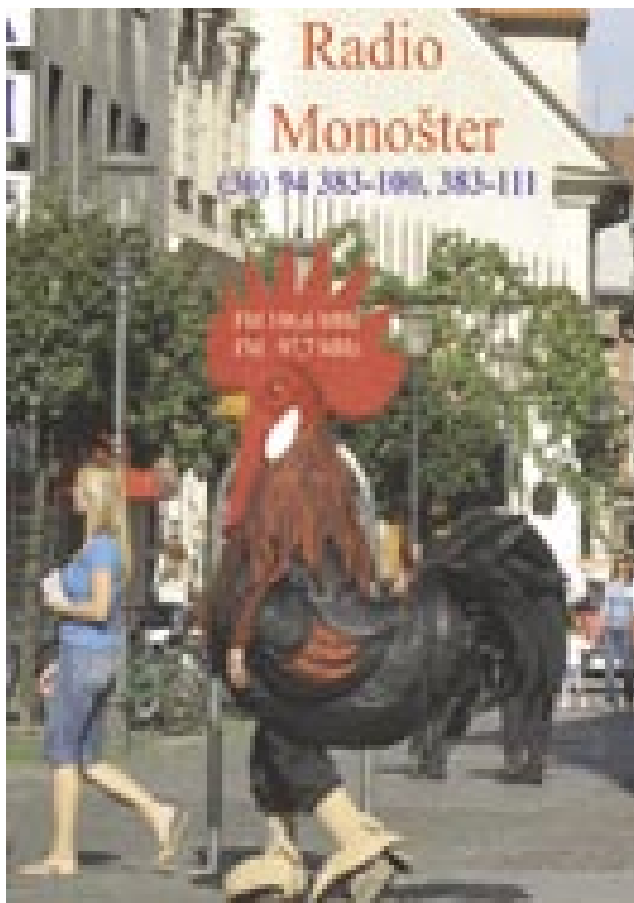
Dostavse tašo je po naši vasnici v Porabji, ka človek vsakši den vidi, pa itak nika ne vej od tistoga. Potejm se nika notra pokaže v vsakšoj številki novin, vsigdar iz druge vesi.

Najvišja točka v Porabji

Gorejnji Senik je nej samo največša ves v Porabji, liki tū se najdejo najvišješi brgavge tō. Nej daleč kraj od tistoga brga, gde je Tromejnik, je najvišješa točka (legmagasabb pont) v cejlom Porabji. Ta točka je na 387 mejtrov nadmorski višini. Če je že omenjeno bilau, ka je Gorenji Senik največša ves v Porabji, te moramo omeniti najmenšo tō. Če lūstvo gledamo, te so Andovci, dapa če kvadratne kilometre, te je ta ves Verica-Ritkarovci. Andovska ves na 6,94 km2 leži, Verica pa na menškōm teritoriji, samo na 6,28km2. Na največšōm teritoriji pa leži Gorenji Senik, ma 23,56 km2.

K.H.

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.; p.p. 77,
tel.: 94/380-767; e-mail:
porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:

EUROTRADE PRINT d.o.o.
Lendavska 1; 9000 Murska
Sobota; Slovenija

Naročnina: za Madžarsko letno
2.600 HUF, za Slovenijo 22
EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Časopis izhaja z denarno pomočjo
Urada RS za Slovence v zamejstvu
in po svetu ter Javnega sklada za
narodne in etnične manjšine na
Madžarskem.

Številka bančnega računa:
HU15 1174 7068 2000 1357,
SWIFT koda: OTPVHUHB